

P.2701

POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI 63310 ŽALEC

5/95
leto 64

MAJ 1995. ZALEC S. 17 - 32

Hmeljar

Masa rastlin, poganjkov in vrvice že predolgo kliče po spremembah. Mnogi hmeljarji zasajajo hmeljišča že bolj na redko in manj vodil na ha.

Tekst in foto: Veronek

ČESTITAMO ZA 1. MAJ HMELJARSKA DRUŽBA SLOVENIJE

HMELJARSKA RAZSTAVA V SKLOPU JOŽEFOVEGA SEJMA 95

V sklopu Jožefovega sejma je Svetovalna služba Žalec v združenem domu Petrovče pripravila razstavo.

Del razstave smo namenili predstavitvi kmečkih kruhov, salam in savinjskih vin, ki so jih ocenjevale strokovne komisije in določile najboljše med njimi.

Drugi del dvorane pa je bil namenjen hmeljarstvu v naši dolini.

Kaj nas je spodbudilo za tovrstno prireditev?

Predvsem to, da mlad savinjski rod zelo slabo pozna preteklost hmeljarjenja v dolini. Tu ne mislim na zgodovinske podatke v številkah in zaslužnih možeh, pač pa poznavanje starih orodij, opravil in ne nazadnje običajev.

Izredno hiter razvoj tehnike po drugi svetovni vojni in še posebej po letu 1960, je tudi v hmeljarstvu napravil pravo revolucijo in zato ni čudno, da naša mladina ne ve:

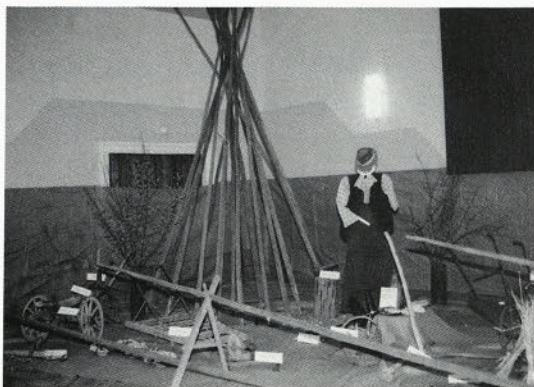
- da so naši dedje pričeli sistematično škropiti hmelj po letu 1934 in to proti peronospori z modro galico, ki je zahtevala posebno pripravo in proti ušem s tobačnim ekstraktom. Za nanašanje škropiva so uporabljali najrazličnejše enostavne metode. Pojavljati pa so se začele tudi prve Lorberjeve škropilnice.

- da so ženske morale hmelj spomladi privezovati na štange s slamo ali travo in da je suha slama spet terjala predpripravo - namakanje in teptanje, da se je zmehčala;

- da so bile s hmeljem posajene majhne njive in da so bili redki tisti hmeljarji, ki so imeli 30 dt pridelka. Večina hmeljarjev je imela majhne površine, ki so jih obrali kar domači obiralci;

- da so pred drugo svetovno vojno že marsikje sušili hmelj na soncu na posebnih lesah, v slabem vremenu pa v "hišah" ob zakurjeni peči ali gašperju. Prve sušilnice so se sicer pojavile že kmalu po letu 1900, vendar so bile zelo redke;

- koliko trdega dela je zahtevala ta proizvodnja in ne nazadnje s kakšno ljubeznijo in spoštovanjem so naši dedje - hmeljarji pridelovali to savinjsko rožo.

Veliko razstavljenih orodij in predmetov je posodil g. Franc Aubrecht. Tudi ta lesen plug in brana sta njegova.

Vse to smo na tem malem razstavnem prostoru želeli prikazati in s tem pri starejših obuditi spomine na lepe stare čase, mlajšim pa pričarati preteklost, ki je skoraj ne poznajo. Upam, da nam je to uspelo!

Izkoriščam priložnost in se zahvaljujem vsem, ki so mi posodili predmete in orodja za razstavo in pripomogli k pestrejši predstavitvi našega hmeljarstva.

Zahvala velja: Aubrecht Francu iz Vinske gore, Hmezad Export - Importu Žalec, Gajšek Dragu iz Latkove vasi, Marovt Vladu iz Topovelj, Mešič Cvetki iz Polzele, Rančigaj Antonu iz Gomilkega, Ribič Martinu iz Latkove vasi, Škrabar Slavku iz Šempetra, Uršič Antonu iz Dolenje vasi in Žagar Daniju iz Dobriše vasi.

Še posebej se zahvaljujem hmeljarjem Plauštajner Ivanu, Rojnik Francu, Ribič Martinu in Čretnik Jožetu, ki so mi povedali obilico zanimivih podatkov iz predvojnih časov hmeljarjenja. Ne nazadnje pa se za pomoč na razstavi zahvaljujem tudi kmečkim ženam iz Braslovč in Petrovč.

Braslovške žene so razstavo popestrile z jedmi, ki so se kuhale za delavce v hmelju. Za kosilo so obiralkam pripravile kar več variant: ješprenj in v krhljih krompir, tople kumare in zabeljen stročji fižol ter kisel krompir s šmornom. Tudi posoda, v kateri je bila hrana razstavljena je bila vredna ogleda.

Tekst in foto B. Žolnir, dipl. ing. kmet.

REVIJA HMELJAR, Žalskega tabora 2, 63310 Žalec

Izdajatelj in založnik: Hmeljarska družba Slovenije d. o. o., Žalec

Glavni in odgovorni urednik: Martina Zupančič; urednik strokovne priloge: Miljeva Kač; člani uredniškega odbora: Marjana Natek, Franc Puklavac, Marjan Drobne, Drago Gajšek, Vinko Drča in Karin Savinec; lektor: Anka Krčmar

TISK: HARI tisk, Novo Celje; Oblikovanje: Mojca Pirnat; Frekvenca: 12 - krat letno.

Revija je po mnenju št. 23/40 pristojnega organa uvrščena med proizvode informativnega značaja, za katerega se plačuje davek od prometa proizvoda po 5% stopnji.

Naklada: 750 izvodov

IZ VSEBINE:

Hmeljarska razstava	18
Sestanki	19 - 21
Iz uradnih listov	21
Lastnjinstvenje	22 - 23
Strokovni nasveti	24 - 26
Združeno orodje	27
Hmeljarji smo	28
Zanimivosti	29
Zgodovina	30

SESTANKI

OBISKALI SMO HMELJSKE TRGOVCE V ZRN

Od 15. do 17. marca 1995 smo po sklepu Upravnega odbora Hmeljarske družbe Slovenije Andrej Natek, Edita Reberšek, Anton Vašl in Jože Brežnik obiskali hmeljske trgovce v ZRN.

Namen obiska je bil seznaniti trgovce s situacijo v slovenskem hmeljarstvu: z organiziranostjo, proizvodnjo in prodajo hmelja ter dobiti informacije o stanju na hmeljskem trgu.

Hmeljske trgovce smo seznanili s sledečim:

1. V Sloveniji pridelujemo hmelj na cca 2500 ha in ga pridelamo 3500 - 4000 ton.
2. Direktni oz. indirektni družbeniki Hmeljarske družbe Slovenije so: proizvajalci hmelja, ki pridelajo cca 90% slovenskega hmelja, Hmezad Export Import, ki prodaja hmelj družbenikov Hmeljarske družbe Slovenije in Institut za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec, ki je zadolžen za raziskovanje, izobraževanje in razvoj v slovenskem hmeljarstvu, istočasno pa skrbi za pravilno zaščito hmelja.
3. Ves slovenski hmelj certificira Hmeljna komisija Slovenije na osnovi Pravilnika o kakovosti hmelja.
4. Hmezad Export - Import bo na osnovi zakonodaje in programa lastnjinstvenja delniška družba. Delničarji bodo bivši lastniki - denacionalizacijski upravičenci, kmetijske zadruge - hmeljarji, zaposleni in upokojeanci Hmezad Export - Importa.

5. Na osnovi sklepov skupščine Hmeljarske družbe Slovenije (z dne 15. februarja 1995), ostaja za družbenike Hmeljarske družbe sistem prodaje hmelja preko Hmezad Export Import, kot komisionarja po sistemu predprodaje nespremenjen. To pomeni da bo približno 90 % slovenskega hmelja še naprej prodajal Hmezad Export Import, za kar bodo sklenjene nove, obojestransko bolj obvezujoče pogodbe!

Glede hmeljskega trga smo izvedeli, da trenutno ni prometa. Kupci niso pripravljeni plačati po cenah, kakršne jim ponujajo hmeljarji, hmeljarji pa ne prodajo po cenah, ki jih ponujajo trgovci. Določene količine hmelja letnik 1994 so v ZRN še vedno neprodane. Trgovci bolj ali manj čakajo na letošnjo letino.

Izvedeli smo tudi, da nemškim trgovcem (skoraj vsem) ponujajo slovenski hmelj tudi drugi. Posledice več ponudnikov slovenskega hmelja pa so, mislim vsakomur jasne.

J. Brežnik

SEJA PREDSEDSTVA MEDNARODNE HMELJARSKE ZVEZE

Dne 4. marca 1995 je bila v Parizu seja predsedstva MHZ. Sejo je vodil predsednik MHZ g. Ingwiller. Prisotni smo bili predstavniki: Belgije, ZRN, Češke republike, Velike Britanije, Francije, Poljske, ZDA, Slovaške in Slovenije. Kot opazovalec je bil prisoten predstavnik ZR Jugoslavije. Seji je prisotvovala tudi ga. Wauters, predstavnica Komisije evropske skupnosti za hmelj v Bruslu.

Po ugotovitvi prisotnosti smo sprejeli zapisnik zadnje seje predsedstva z dne 3. avgusta 1994 v Strasbourg.

Ker je dosedanjemu predsedniku, podpredsedniku in generalnemu sekretarju potekel mandat, smo izvolili novo predsedstvo in generalnega sekretarja.

V predsedstvo so bili imenovani za dve leti:

- Josef Schrag, ZRN, predsednik
- Norm Batt, ZDA, podpredsednik
- Jim Blanchard, Velika Britanija, podpredsednik
- František Chvalovsky, Češka rep., podpredsednik
- za generalnega sekretarja je bil ponovno izvoljen dr. Lojze Četina, tudi za dve leti.

V nadaljevanju smo sprejeli poročilo ekonomske komisije o površinah hmeljišč, pridelkih in cenah. Ponovno se je razvila dolga razprava o problematiki zaščite hmeljišč, o dosedanjih in potrebnih aktivnostih za doseg "harmonizacije". V globalu so bili sprejeti predlogi skupnega sestanka hmeljarjev in trgovcev z dne 3.3. 1995.

Ker je letošnji kongres na Kitajskem, se letos ne bodo podeljevala odlikovanja hmeljarskega viteza, temveč bi vsaka država imela na naslednjem kongresu pravico predlagati dvojno število za podelitev.

Kongres na Kitajskem je potrebno izkoristiti tudi za vključitev Kitajske v MHZ.

V letu 1996 bo kongres v ZRN in to v Münchnu. Predlagano je bilo naj bi to bil skupni kongres hmeljarjev in hmeljskih trgovcev.

Na zaključku seje je bilo sklenjeno, naj se v dnevni red naslednje seje predsedstva vključi točka: Poročilo predstavnikov držav članic MHZ o poteku certificiranja v njihovi državi.

Jože Brežnik

NA SEJI HMELJNE KOMISIJE

4. aprila 1995 so člani komisije obravnavali preteklo sezono in perečo problematiko hmeljarstva v Sloveniji.

Hmeljska letina 1994 je bila po količini pridelka najslabša v zadnjih štirih letih, po kakovosti na podlagi kakovostnih razredov pa enako dobre kakovosti kot pred štirimi leti.

Tabela: Pridelava hmelja v letih 1991- 1994

HMELJSKI NASADI V HA PO LETIH PRIDELAVE

SORTA	1991			1992			1993			1994		
	1. LETO VEGET.	RODNI NASADI	SKUPAJ NASADI	1. LETO VEGET.	RODNI NASADI	SKUPAJ NASADI	1. LETO VEGET.	RODNI NASADI	SKUPAJ NASADI	1. LETO VEGET.	RODNI NASADI	SKUPAJ NASADI
SG	29	821	850	26	779	825	34	768	802	10	673	683
AU	32	1.178	1.210	15	1.225	1.240	21	1.238	1.259	41	1.234	1.275
BO	32	43	75	39	73	112	56	111	167	77	174	251
CE-SORTE	28	11	39	7	42	49	35	47	82	3	81	84
OST. SORT.	11	173	184	4	155	149	1	142	143	3	123	126
SKUPAJ	132	2.226	2.358	91	2.294	2.385	147	2.306	2.453	134	2.285	2.419

PRIGLAŠEN PRIDELEK V KG PO LETIH

SORTA	TON	PRIDELEK NA HEKTAR		TON	PRIDELEK NA HEKTAR		TON	PRIDELEK NA HEKTAR		TON	PRIDELEK NA HEKTAR	
	PRIDELKA	RODNI NASADI	SKUPAJ	PRIDELKA	RODNI NASADI	SKUPAJ	PRIDELKA	RODNI NASADI	SKUPAJ	PRIDELKA	RODNI NASADI	SKUPAJ
SG	994	1.211	1.169	959	1.200	1.162	742	906	925	877	1.303	1.284
AU	2.283	1.938	1.887	2.222	1.814	1.792	2.360	1.906	1.875	2.005	1.625	1.573
BO	103	2.395	1.373	144	1.973	1.286	266	2.396	1.593	77350	2.011	1.394
CE-SORTE	26	2.364	667	60	1.429	1.224	93	1.979	1.134	125	1.539	1.484
OST. SORT.	289	1.671	1.571	192	1.239	1.208	207	1.458	1.448	185	1.506	1.470
SKUPAJ	3.695	1.660	1.567	3.577	1.559	1.500	3.668	1.591	1.495	3.542	1.550	1.464

Svetovne gospodarske razmere, gospodarski položaj Slovenije in hmeljarske panoge v Sloveniji, negotovost pri lastninjenju in ne nazadnje tudi vremenske razmere, so občutno vplivale na pridelavo hmelja v tem letu in pustile vidne sledi.

V takih razmerah se je s hmeljarstvom ukvarjalo 483 hmeljarjev in hmeljarskih obratov. Hmeljno kobulo so vzgajali na 2420 hektarjih, pridelanega pa je bilo 3542 ton hmelja. S tem je bil dosežen povprečen hektarski pridelek hmelja 1464 kilogramov na hektar.

V pestrem sortnem sestavu so bile vodilne sorte savinjski golding s 24 % vsega slovenskega hmelja, aurora s 57 % in bobek z 10 %, nato pa CE sorte s 4 % in ostale s 5 %.

Ob starostni strukturi hmeljišč, ko je prvoletnika 6 % in nasadov starejših od 11 let 42 %, je bila obnova v tem letu skromna. Obnova je bila usmerjena v sorte bobek 58 % vse letne obnove in auroro 31 %. Le 7 % vse obnove je bilo savinjskega goldinga in po 2 % celeje in bliska.

Največji ha pridelek v rodni nasadih je bil dosežen pri sorti bobek 2011 kg/ha, najnižji pa pri savinjskem goldingu 1303 kg/ha.

V primerjavi s preteklimi leti je najbolj obrodil savinjski golding, najbolj pa je bila prizadeta aurora.

Letošnje zajemanje podatkov o kvaliteti pri oddaji hmelja na podlagi laboratorijskih izvidov, omogoča tudi vpogled v vsebnost vlage, primesi in alfa kislin.

Tabela: Prikaz deležev hmelja po vsebnosti vlage, primesi in alfa kislin

STOPNJA	Deleži hmelja po vsebnosti:		
	VLAGA	PRIMESI	ALFA KISLIN
NIZKA	20	21	23
ZMERNNA, DOVOLJENA, USTREZNA	59	79	59
VISOKA	21		18
S. HMELJ	100	100	100

Iz teh podatkov je razvidno, da je oddani hmelj vseboval:

- preveč vlage, saj je hmelja z dovoljeno vlago do 11,5 % bilo le 20 %
- primesi so bile po Pravilniku o kakovosti hmelja v mejah dovoljene vsebnosti v hmelju
- dokaj ustrezen odstotek alfa kislin, saj je bilo le 23 % oddanega hmelja z nizko vsebnostjo alfa kislin.

Na količino in kakovost hmelja bistveno vplivajo:

- talne razmere
- namakanje
- izbira sadilnega materiala

Pri talnih razmerah je težko določiti mejo med lahki in težki tlemi. Na podlagi tega je izdelan:

Tabela: Prikaz ustreznosti izbire tal za posamezne sorte hmelja

SORTE	USTREZNOST TAL		SAJENJE HMEJJA V %	
	LAHKA	TEŽKA	LAHKIH	TEŽKIH
SG	x		70	30
AU	x	x	69	31
BO		x	55	45
CE sorte		x	87	13
OST sorte	x	x	66	34

Iz prikaza je razvidno, da je potrebno več pozornosti posvečati tudi izbiri tal, zlasti pri sortah savinjski golding, bobek in CE kultivarjih.

Odvisnost hmeljarstva od namakanja je velika. V letu 1994 je bilo opremljenih z namakalnimi napravami 60% vseh hmeljišč. To je 1114 ha na lahkih tleh in 342 ha hmeljišč na težkih tleh. Veliko potrebo po namakalnih napravah čutijo koristniki 534 ha na lahkih tleh, kar predstavlja 22% vseh nasadov.

Pri izbiri sadilnega materiala je med hmeljarji še dokajšnja mera neosveženosti. V globalu je bilo nasadov s kontroliranim virom sadik 330 ha ali 13,6% vseh hmeljišč. Novih nasadov, ki so bili v letu 1994 posajeni s priznanimi sadikami savinjskega goldinga le 22%, aureole 42% in bobka 30%.

Po obravnavi hmeljske letine 1994 in ostale problematike v hmeljarstvu, je komisija sprejela naslednje usmeritve:

1. Kakovost oddanega hmelja je potrebno izboljševati iz leta v leto (vlago, primesi, alfa kisline).

2. Dobrodošel je projekt "Spremljanje vlage v hmelju, ki je dalj časa skladiščen v vrečah in izdelava metode in priprave za hitro toda reprezentančno vzorčenje, kot segment izboljšanja splošne kakovosti hmelja. Da bi bili rezultati te raziskave uporabnejši v široki praksi, je potrebno projekt izvenlaboratorijsko nadaljevati v letu 1995/96.

3. Institut za hmeljarstvo in pivovarstvo naj nadaljuje delo na izidu kataloga sort.

4. Ker bo v letu 1995 poteklo 50 let nepretrganega dela Hmeljne komisije, bo le ta obletnico obeležila v septembru oziroma oktobru tega leta.

Marjan Drobne

Brezvirozna aurora že čaka na sajenje

IZ URADNIH LISTOV

ODREDBA

o omejitvi prometa na cestah v Republiki Sloveniji
(UL RS št. 15/95)

S to odredbo se na cestah oziroma odsekih cest v času in vremenskih razmerah določenih s to odredbo, omeji promet: tovornih vozil s priklopnimi vozili ali brez njih, ki so težji od 7,5 t, vozil, ki so daljša od 14 m, traktorjev, delovnih strojev, motornih vozil, s katerimi se kandidati učijo voziti in vprežnih vozil.

Pooblaščen oseba Ministerstva za notranje zadeve lahko poleg vozil iz prejšnjega oddstavka izloči iz prometa tudi druga vozila, ki s počasno vožnjo ovirajo normalno odvijanje prometa.

Promet je za zgoraj naštetih vozila prepovedan vse leto od 6. - 22. ure vsako nedeljo, na državni praznik ali dela prost dan. Od 15. junija do 5. septembra pa tudi vsako soboto od 6. - 13. ure in na veliki petek od 14. - 22. ure.

Ta prepoved velja na hmeljarskem območju za magistralno cesto št. 10 Šentilj - Maribor - Arja vas - Ljubljana - Postojna - Koper, št. 03 - Maribor - Ptuj - Ormož, 0303 Slo. Bistrica - Hajdina in regionalni cesti Ormož - Središče ob Dravi in Spuhlja - MP Zavrč.

Za traktorje, delovne stroje, motokultivatorje in vprežna vozila velja prepoved vožnje na prej naštetih cestah tudi vsak dan od mraka do popolne zdanitve.

Nadalje odredba govori še o primerih neugodnih vremenskih razmer in v katerih slučajih te omejitve ne veljajo.

V navedenem času prepovedi se sme z naštetimi vozili voziti le z dovoljenjem Ministerstva za notranje zadeve.

Ta odredba velja od 11. marca 1995 dalje.

M. Zupančič

UREDBA

o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (UL RS št.16/95)

Od 24. marca 1995 je po zgornji uredbi vlade Republike Slovenije na območju Republike Slovenije prepovedano voziti, ustavljati, parkirati ali organizirati vožnje z vozili na motorni pogon in s kolesi. Parkiranje vozil na motorni pogon in koles je kljub temu dovoljeno 5 m izven cestišča, če je to v skladu s predpisi o varnosti cestnega prometa in če temu ne nasprotuje lastnik.

Prepoved ne velja za službene vožnje iz naslova služb, ki skrbijo za naravno okolje: ribiči, čuvaji, naravovarstveniki, zdravniki, reševalci, svetovalci, veterinarji, preiskovalci, policija, vojska in gasilci. Prav tako ne velja za gospodarjenje z gozdovi, opravljanje kmetijskih, geodetskih in geoloških del, urejanje vodotokov in hudourniških območij, vzdrževanje infrastrukturnih objektov in za pomoč v primeru naravnih in drugih nesreč.

Nadzor nad upravljanjem te uredbe opravljajo inspektorji za varstvo okolja, gozdarstvo in kmetijstvo, policija ter pooblaščen nadzorniki za varstvo parkov in drugih zavarovanih naravnih znamenitosti.

Kazni so od 10.000 - 500.000 tolarjev.

ODGOVOR NA ČLANEK

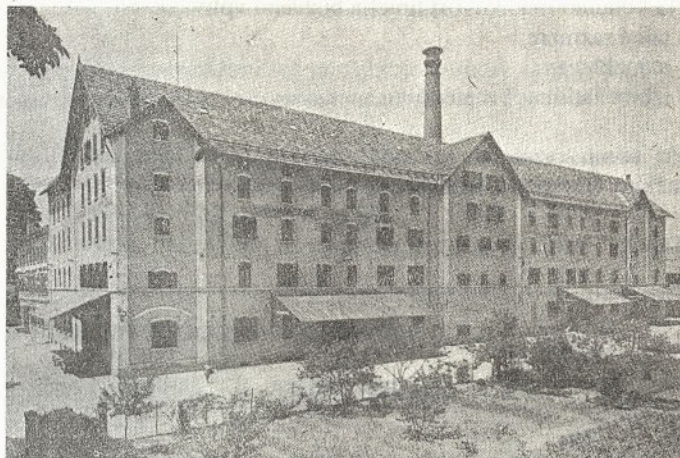
"Kako poteka lastninjenje v Hmezad Export - Import Žalec"

V aprilski številki letošnjega Hmeljarja me je prikaz fotografij današnje stavbe Hmezad Export Import Žalec pod naslovom ...Hmezad danes (stran 4) in fotografije ene desetine stavbe bivše pogorele hmeljarne pod naslovom ...Hmezad nekoč (stran 5), kakor tudi članek g. Josipa Skočiča ...Kako poteka lastninjenje v Hmezad Export - Import Žalec spodbudilo, da napišem nekaj besed bralcem ...Hmeljarja. Želim jih bolj celoviteje, zlasti pa objektivno, seznaniti s problematiko lastninjenja Hmezad Export Import Žalec.

Najprej bi želel pojasniti, da je prikaz navedenih fotografij poskus deskreditacije preteklosti Hmezad-a in poveljevanje sedanjosti oziroma sedanjega vodstva Hmezad Export Import-a. Sedanje vodstvo Hmezad Export Import-a nima prav nobenih zaslug za ...HMEZAD DANES. Stavba ...Hmezad danes je bila zgrajena z denarjem iz zavarovalnice, dobljene od zavarovalnice za pogorelo hmeljarno v znesku 800.000.000 din v letu 1960. Gradnja stavbe ...Hmezad danes je znašala natanko 833.163.875 din, o čemer hranim dokumentacijo.

K fotografiji ...Hmezad nekoč ne sodi samo pogorela hmeljarna (fotografijo celotne pogorele hmeljarne posredujem v tem Hmeljarju), temveč tudi HED hmeljarna, katere večji del uporabljajo Hmezad - Tovarna krmil, stavba Hmezad banke in stavba Mestne skupnosti Žalec. Pogorela hmeljarna in HED hmeljarna sta razpolagali z nad 15.000 m² proizvodnih in skladiščnih površin, namenjenih za skladiščenje in predelavo hmelja, poleg upravnega poslojpa današnje Hmezad banke. To je bil ...HMEZAD NEKOČ in to premoženje je bilo pred poddržavljanjem last razlaščenec, ki zahtevajo vrnitev tega premoženja.

V drugem odstavku svojega članka g. Skočič navaja, da je bil zahtevek razlaščenec ovrednoten s 27.000.000 DEM. To je sicer res, vendar je zamolčal, da se je ta znesek nanašal na celotno premoženje, ki je vključeno v zemljiški knjigi pod vl. št. 609. k. o. Žalec in kjer piše, da je imetnik pravice uporabe Hmezad Export - Import. Po razjasnitvi tega dejstva smo denacionalizacijske zahteve ločeno naslovili na Hmezad banko in Hmezad Tovarno krmil Žalec.

Popolnoma neresnične pa so navedbe v tretjem odstavku članka g. Skočiča, kjer je napisano, naj bi denacionaliziranci prijavili 50.8% kapitala nacionaliziranega podjetja in da bi na ta način upravičenci dobili 4,5 milijonov DEM oziroma 35% kapitala družbe. Resnici na ljubo je treba pripomniti, da je Hmezad Export - Import v sodnem odgovoru na naš predlog priznal le cca 108.000.000 SIT oziroma cca 900.000 DEM zahtevka. Iz razpredelnice lastninske strukture v članku, ki jo je Hmezad Export - Import prijavil v programu za lastninjenje Agenciji za privatizacijo, pa je razvidno, da nam priznavajo 123.000.000 SIT ali 2.055.000 DEM oziroma 15.60%. Nadalje g. Skočič v svojem članku piše, da je bil 07. 03. 1995 na sestanku vseh zainteresiranih skupin ob prisotnosti Agencije za privatizacijo dosežen dogovor, po katerem naj bi razlaščenec pripadalo 36.5%, kmetijskim zadrugam pa 28.6%. Zopet ugotavljam, da g. Skočič piše neresnico in da na tem sestanku ni bil dosežen nikakršen dogovor, pač pa sem obljubil, da bom svoji stranki, to je upravičencem predlagal tako poravnavo. Na tem sestanku je bilo sprejetih pet sklepov, ki jih je narekoval Žalski župan g. Milan Dobnik. Prvi sklep glasi "Odvetnik denacionalizirancev g. Virant izjavlja, da je izkazana zahteva po listinah v višini 4.700.000 DEM oziroma 36.5% kapitala Hmezad Export Import-a po otvoritveni bilanci prag, ki ga bo predlagal upravičencem v poravnavo". Kot pooblaščenec sem svojo obljubo izpolnil na sestanku 56 prisotnih upravičencev dne 17. 03. 1995. Od njih sem dobil soglasje, da je spodnja meja za poravnavo 4.700.000 DEM, glede samega procenta pa je ostala stvar odprta, dokler ne konzultiramo eno največjih slovenskih firm za privatizacijo EUROIN FOND iz Ljubljane. Tej agenciji sem predložil vso dokumentacijo, ki je nato izdelala mnenje, po katerem bi bila poravnava s Hmezad Export - Import-om, in sicer s spodnjo mejo 4.700.000 DEM ali 51% udeležbe v kapitalu zavezanca Hmezad Export Import, korektna in bi jo po mnenju te firme sprejela tudi Agencija za privatizacijo.

V pojasnilo moram navesti, da znaša celotni zahtevek zoper Hmezad Export Import 17.749.131,70 DEM. Glede na to, da je upravičencev, gledano kapitalsko 62,94%, znaša tedaj naš zahtevek 11.171.303 DEM. V prid poravnave smo pripravljani popustiti do zneska 4.700.000 DEM, oziroma 51% na dokončno otvoritveno bilanco Hmezad Export Import-a. Ta pogoj si želimo zagotoviti zato, ker je otvoritvena bilanca Hmezad Export Import-a, ki znaša cca 13.000.000 DEM, nerealna in se bo med lastninjenjem močno spreminjala.

Vse, kar sem napisal v tem sestavku, je podprto z verodostojno dokumentacijo.

Odvetnik Ivan Virant,
pooblaščenec razlaščenecv

KAKO POTEKA LASTNINJENJE V HMEZAD EXPORT - IMPORT II

Žal v tem članku ne morem naštetih novih pomembnih premikov na področju lastninjenja našega podjetja.

Zadnji pomembnejši dogodek je bil podpis dogovora prisotnih predstavnikov posameznih lastninskih skupin dne 7. 3. 1995. Zaradi pomembnosti se nam zdi primerno, da ga objavimo v celoti v izvirnem besedilu:

Sklepi sestanka med predstavniki denacionalizirancev, predstavniki proizvajalcev, predstavniki Agencije za prestrukturiranje in privatizacijo ter predstavniki zavezanca:

1. Odvetnik denacionalizacijskih upravičencev g. Virant izjavlja, da je izkazana zahteva po listnah v višini 4.700.000 DEM oziroma 36,5 % kapitala Hmezad Export Import po otvoritveni bilanci prag, katerega bo predlagal upravičencem za poravnavo.
2. Predstavniki zadrug in ostalih proizvajalcev se strinjajo z izhodiščem za poravnavo.
3. Predstavniki zavezancev so s tem predlogom zadovoljni in so pripravljeni podpisati takšno poravnavo.
4. Sestavni del sporazuma o poravnavi je dogovor, da Žalec ostane center hmeljarstva ter se ohrani Hmezad Export-import.
5. Predstavniki vseh treh skupin skupno z odvetniki se dobijo v četrtek 16.3. 1995 pri županu občine Žalec, kjer podpišejo sporazum o poravnavi.

Dne 20. 3. 1995 je bil predviden podpis sporazuma o poravnavi, ki je po predlogu besedila denacionalizirancev predvideval za denacionalizirance 36,44 % dele v kapitalu podjetja po otvoritveni bilanci, kar znese 4 707 318 DEM.

To varianto smo bili pripravljeni navedenega dne podpisati, drugo, ki je imela efekte na bistveno povečanje deleža denacionalizirancev, pa ne.

Zahtevek v višini 4,7 mio DEM pomeni bistven napredek, saj je prvotna zahteva bila ovrednotena na 27,2 mio DEM. Specifikacija zahtevka z dne 6.12.1993 je bila naslednja:

- Stavba in stavbišče Hmezad banke	
in mestne skupnosti Žalec	4 644 712 DEM
- HED Hmeljarna	5 486 740 DEM
- Pogorela hmeljarna	13 600 000 DEM
- 315 t hmelja letnik 1944	2 205 000 DEM
- 1/3 strojev, ki niso pogoreli	1 000 000 DEM
- 5758 m2 nezaz. stavb. zemljišča	280 000 DEM
skupaj	27 216 452 DEM

Iz pregleda zahtevka je razvidno, da je zahtevek samo za pogorelo hmeljarno presegel vrednost celotnega kapitala podjetja, ki znaša 13 mio DEM.

V dosedanjem dialogu z denacionaliziranci v in brez prisotnosti zadrug smo dostikrat bili zadržani in nismo odgovarjali na različne bolj ali manj grobe napade. Tega nismo storili ne zaradi pomanjkanja dokazov za lastna stališča, temveč zato, ker bi objava stališč in dokazov močno zoožila prostor za pogajanja in za dosego pomembnejših lastninskih deležev posameznih interesnih skupin (denacionaliziranci in zadruge). Na ta način želimo omogočiti čimprejšen dogovor med udeleženci pogajanj, saj bo v nasprotnem primeru nastala resna gospodarska škoda.

Dejstvo, da še ni prišlo do podpisa sporazuma z denacionaliziranci in da se očitno pripravlja zahtevek v novi višini in obliki, kaže na to, da se bodo pogajanja nadaljevala. Očitno je izredno težko predvideti konec teh pogajanj. Če bodo pogajanja še dolgo trajala, bo to znak, da sami nismo sposobni doseči dogovora in da bo zadevo treba prepustiti sodišču. Zaradi prikazane negotovosti se mi zdi nadaljevanje pisanja brez pravega smisla.

Vodja programa
Josip Skočič

OPOMBA

UREDNIŠKEGA ODBORA K ČLANKOM O
LASTNINJENJU V HMEZAD EXPORT - IMPORTU

S tema člankoma zaenkrat zaključujemo to rubriko. Menimo, da so hmeljarji dobili predstavo o trenutnem stanju. K tej temi se bomo vrnili, ko bo proces lastninjenja zaključen.

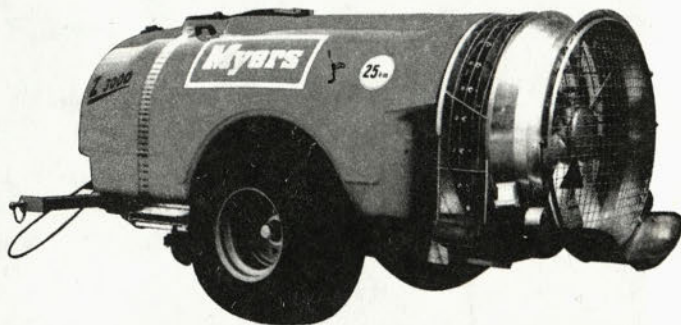
Luftung - u. Klimatechnik
Oberflächentechnik
Landtechnik

HMELJARJI

Še vedno je čas, da si za opremo potrebno za vzdrževanje hmeljskih nasadov, pravočasno priskrbite rezervne dele za škropilnice MYERS in obiralne stroje WOLF.

Za naračila se obrnite na HMEZAD EXPORT - IMPORT d. o.
tel.: 063 715 230

STROKOVNI NASVETI IN POGOVORI

TEHNOLOŠKI UTRINKI NA POTI V SEZONO

Zaradi lepe jeseni so bili grebeni spomladi ponekod močno poraščeni in brananje ni bilo dovolj učinkovito.

Zaradi boljšega izravnavanja površine, smo letos na Inštitutu hmeljišča prekultivirali že pred rezjo, kar je omogočilo bolj enakomerno globino rezi in uničilo prve plevle.

Pri napeljavi vodil pa zaradi mraza in hladnega vetra tudi roke niso bile tako uspešne kot običajno. Omeniti že velja, kako pomembna je kakovost vodil in pravilno (donosno) vozlanje.

Hladno vreme je zadrževalo in upočasnilo rast poganjkov pred rezjo. Upamo, da bo to ugodno vplivalo na pridelek.

Preveč vodil na hektar in več kot tri trte na vodilo, je v letu 1994 marsikoga stalo lepe denarce. Pri napeljavi hmelja napeljujemo več kot tri poganjke, odvečne pa pozneje spodrežimo.

Tekst in foto M. Veronek

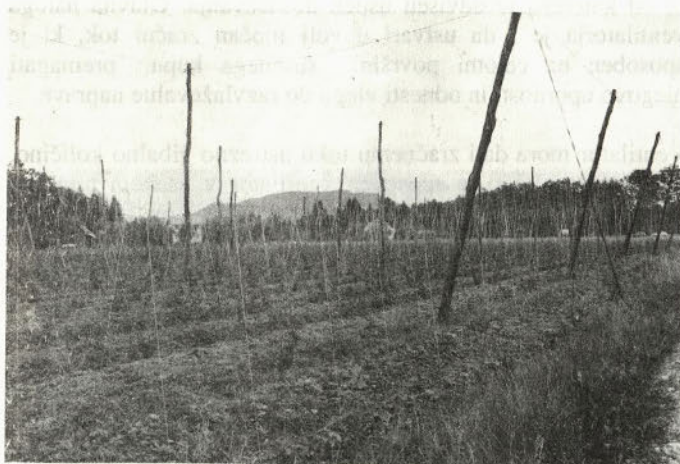
NOV SISTEM GNOJENJA ZA MLADOLETNI HMELJ IN OSLABLJENE RASTLINE

V praktičnih poskusih zadnjih treh let je bil razvit sodoben ukrep gnojenja, ki krepi mlade in šibke rastline.

Podjetje AGLUKON SPEZIALDUNGER GmbH iz Dusseldorfa je v ta namen razvila poseben tip gnojila, ki je popolnoma topljiv v vodi: FERTISAL® EXTRA 20-20-20, kjer hranilne snovi dodajamo v postopku zalivanja.

FERTISAL (R) EXTRA se odlikuje tudi po uravnovešenem razmerju NPK, in polno kelatiziranih hranilnih snoveh v sledih, ki so rastlini hitro na razpolago in se v njej še posebno dobro uskladiščijo. S tem se rastlinam z zalivanjem dovede zadostne količine hranilnih snovi za spodbujanje pričetka rasti. Tako je rastlina že od vsega začetka vegetacije optimalno preskrbljena s hrano. Izku nje so pokazale, da se je rast mladega hmelja in oslabeledih rastlin s tem ukrepom bistveno izboljšala.

Ravno mlad hmelj je razvil močnejšo koreniko, kar pomeni, da se je okrepila rast korenin pa tudi habitus rastline ves čas rasti, kar je odločilnega pomena za donos in kvaliteto v naslednjih letih.

Odstranite pirnico iz hmeljišč in njihovih robov, da ne boste imeli težav s hmeljnim stebelnim zavrtačem

HIGIENSKE MERE V BREZVIROZNIH NASADIH

Ker obstaja možnost prenašanja virusov z orodjem, je potrebno upoštevati v brezviroznih nasadih naslednje higienske mere:

1. Vse orodje, posebno diske rezalnikov, kolesa in obdelovalna telesa, ki pridejo v stik z zemljo, je potrebno razkužiti. Razkužimo lahko z **0,1% raztopino IOSANA** ali pa z **FORMALDEHIDOM**, ki ga damo 0,5 l na 10 l vode. Raztopino vlijemo v zalivačo in polijemo po orodju in kolesih.

2. Praviloma najprej obdelamo brezvirozne nasade, nato ostale nasade. Potem razkužimo orodje in kolesa in smo pripravljeni za naslednje delo.

Uporaba in koncentracija:

25 - 50 kg/ha FERTISALA® EXTRA pri dvojni napeljavi (2000 rastlin na ha)

50 - 75 kg/ha FERTISAL® EXTRA za normalne nasade (4000 rastlin na ha).

Raztopite vodotopno gnojilo v vodi. Uporabi naj se malo pred začetkom vegetacije ali pa 14 dni po sajenju hmelja in pri opaženih oslabeledih rastlinah.

POZOR!

Zlijte 0,5 - 1,0 l hranilne tekočine OKROG sadike ali POLEG, nikakor pa **NE DIREKTNO NA POGANJKE!**

Po potrebi postopek po cca. 20 dneh ponovite.

dr. A. Alexander

PREVOD PO HOPFEN RUNDSCHAU št. 3/95
M. Koreš

Savinjska priredba diskastega odoralnika, ki pa je kasneje primeren tudi za predčiščenje in prvo osipanje.

PRIDELOVANJE SLADKIH FEFERONOV

V lanskem letu so nekatere kmetije poskusno pridelovale sladke feferone, ki jih je odkupila Eta Kamnik istočasno z odkupom kumar.

Slovenska predelovalna industrija potrebuje letno do 3000 t paprike, sladkih in pekočih feferonov pa le nekaj 100 ton. Večino pridelka dobijo izven Slovenije.

Po zagotovitvi predstavnika Ete Kamnik bi bili pripravljeni odkupiti še več sladkih feferonov kot v lanskem letu in določeno količino paprike šorokšari, ki je za pridelovanje zahtevnejša.

Sladki feferoni so ena od varietet paprike. Ločimo sladke in pekoče. Dobro uspevajo na rahlih peščeno- glinastih tleh. Potrebujejo suho ozračje, vlažna tla in sončno lego. pH naj bo 6,5 - 7,5. Sladke feferone sadimo po korenovkah, žitih, fižolu, grahu ali krmnih rastlinah. Na isto mesto jih lahko posadimo po štirih letih. S kompostom ali uležanim hlevskim gnojem pognojimo že jeseni (30 -50 t na ha), spomladi pa že z mineralnimi gnojili. Za količino gnojil se odločimo po predhodni analizi tal. Sladki feferoni potrebujejo 100-120 kg dušika, 120-180 kg fosforja in 150 -250 kg kalija na hektar. V času vegetacije se naj dognojujejo foliarno.

Sadike vzgojimo najprej v setvenih zabojčkih v rastlinjaku, zaprtih gredah ali celo na okenskih policah. Če smo zamudili setvijo, lahko sadike kupimo.

Za 1 ha posejemo 1,5 - 2 kg semena, ki ga pred setvijo razkužimo in nakalimo. Pri optimalni temperaturi 25 -28 stopinj Celzija seme vzkaili že v 7-10 dneh. Po vzniku znižamo temperaturo na 12 -15 stopinj Celzija, sicer se sejanci pretegnejo. Po enem tednu temperaturo ponovno zvišamo za 10 stopij podnevi in na 16 - 18 stopinj ponoči.

S pikiranjem pričnemo, ko se pojavi prvi par pravih listov. Pikirane rastline lažje prenašajo presajanje na stalno mesto in dajo zgodnejši in večji pridelek kot rastline, ki jih vzgojimo v zaprti gredi z neposredno setvijo.

Na prosto sadimo sadike, ko je minila nevarnost slane in ima zemlja temperaturo 20 stopinj Celzija. Na manjših površinah sadimo na razdaljo 30 - 40 cm med vrstami in 30 cm v vrsti, na večjih pa 40 - 50 cm med vrstami in 15-25 cm v vrsti. Pri slednji potrebujemo cca 80 000 rastlin na ha.

Feferoni imajo slabo razvit koreninski sistem, zato morajo imeti ves čas vlažna tla. Pri nizki vlagi in visoki temperaturi odpadejo cvetovi, plodovi so manjši. Zaradi zadrževanja vlage je priporočljiva uporaba folije ali slame. Po potrebi ukrepamo pred boleznimi in škodljivci.

Feferone začnemo obirati 50 -70 dan po presajanju. Pridelek je 20 t/ha in več, če začnemo obirati junija do oktobra. Velik pridelek daje sorta LOMBARDI.

Plodove trgamo ročno vsakih 5 -6 dni. Če pustimo, da plodovi zorijo na rastlini, se cvetenje ustavi. Pobrane feferone čimprej skladiščimo na hladno mesto. Pri temperaturi 7 -8 stopinj in relativni vlagi 90 -95 % jih lahko hranimo 14 dni.

Pridelava sladkih feferonov je delovno intenzivna dejavnost, ki pa je lahko finančno zanimiva za manjše kmetije, kjer je dovolj delovne sile.

Mira Vrisk

DOSUŠEVANJE MRVE Z RAZVLAŽEVALNO NAPRAVO

Predstavniki firme THERMODINAMIK iz Švice ponujajo slovenskim kmetom za nas dokaj novo napravo za dosuševanje mrve t.i. razvlaževalno napravo, ki jo pri nas izdeluje Gorenje iz Velenja.

To je v bistvu toplotna črpalka, ki ima na strani, kjer zrak vstopa, mrzlo satovje (evaporator). Tukaj se vlažen zrak, ki izhaja iz vlažnega kupa, ohladi in kondenzira in pri tem odteče kemično čista voda (zrak se razvlaži). Pri tem se sprosti toplotna energija (bolj ko je zrak vlažen, več energije se sprosti v določenem času), ki se prenese na nasprotno satovje / kondenzator, kjer zrak izhaja iz razvlaževalne naprave. To satovje je toplo oz. vroče, tako da se razvlažen zrak že ogreje. Tako suh, dodatno ogret zrak potem ventilator pošlje v kup mrve, katerega sušimo. Suh in topel zrak iz mrve pobere vlago (bolj je zrak ogret, več vlage pobere), iz kupa izstopi hladen in vlažen zrak, ki zopet potuje skozi razvlaževalno napravo po že opisanem principu. Vsekakor gre za zaprt krožni sistem brez sodelovanja zunanjega zraka.

Pri tem je pomemben ventilator, ki v bistvu ves sistem poganja in od katerega je odvisen uspeh dosuševanja. Glavna naloga ventilatorja je, da ustvari dovolj močan zračni tok, ki je sposoben na celotni površini sušenega kupa premagati njegovo upornost in odnesti vlago do razvlaževalne naprave.

Ventilator mora dati zračnemu toku ustrezno gibalno količino. Masa zraka, ki jo je sposoben ventilator v vsakem trenutku obratovanja pošiljati v obtok, pa je različna, ter značilna za vsako vrsto oz. tip ventilatorja.

Pri tem sistemu sušenja gre za sušenje uvelega materiala (zjutraj pokošeno, zvečer pospravljen). Zaradi tega so primerni le ustrezni tipi radialnih ventilatorjev. Izbira ustreznega tipa ventilatorja zavisí od tega, kakšni pogoji spravila in konzerviranja so na kmetiji (površina ter volumen sušilnega prostora, površine travinja, intenzivnost spravila, tehnologija pridelovanja).

Pravilno projektiran in izdelan sistem omogoča najnižje izgube med spravilom in konzerviranjem mrve, kar jih v zadnjem obdobju deluje na kmetijah.

Glavna prednost dosuševanja mrve z razvlaževalno napravo je, da je poraba električne energije glede na visoko učinkovitost nizka. Škoda je le, da je cena sistema tako visoka, da bo dobiček, ki ga nudi v primerjavi z ostalimi sistemi, prišel do izraza šele čez leta.

Marko Tevž, dipl. kmet. ing.

OGLAS

Prodám odlično ohranjeno hmeljsko sušilnico 16 m2, ki v kompletu vsebuje 3 lese, izmetalno napravo in kombinirano peč z ventilatorjem in oljnim gorilcem Weisshaupt!

Vinko Drča, Grajska vas 18, Gomilsko

ZDRUŽENA ORODJA

Zadnja leta opažamo v hmeljiščih razna združena orodja, med katerimi je spomladi najbolj opazen rezalnik za hmelj s škropilnico.

To združeno orodje v enem obhodu obreže hmelj in ga zaščiti pred primarno okužbo. Pri snovanju te naprave smo v Hmežad Kmetijstvu Žalec izhajali iz ugotovitev IHP Žalec, da je v prvih minutah po rezi največja nevarnost okužbe, zato je tudi zaščita takoj po rezi boljša od poznejših škropljenj.

Leta 1986 smo uvozili traktor Fendt 205 P, ki ima tudi prednji kardan. Pri utemeljitvi upravičenosti uvoza smo morali utemeljiti, za kakšne namene ga bomo rabili, zato smo predvidevali združevanje del, čeprav še takrat nismo imeli nobenega takšnega stroja. Traktor smo kupili za DE Latkovo vas, zato smo si tam tudi leta 1987 zamislili in izdelali kombinacijo škropilnice in rezalnika. Pri delu so se potrdila naša pričakovanja, združeno orodje je dobro delalo in tudi doseglo pričakovan učinek.

Uspešno tudi na Steyerju.

Prve ure dela v Latkovi vasi.

Glede na to ,da smo imeli samo en traktor s sprednjim pogonom, smo v naslednjih letih iskali drugačne rešitve in tako je bilo leta 1988 izdelano združeno orodje za traktor Steyer 650, kjer je bil pogon vzet iz proste jermenice za kompresor. Pri tem smo se uspešno dogovorili s proizvajalcem črpalk (Vreček), za ustrezno izvedbo jermenice. Tako smo v naslednjih letih opremili še ostale enote na podoben način.

"Zadeva" se je prijela, ker je v zadnjih letih videti podobne izvedbe tudi na kmečkih njivah in drugod po Sloveniji (KK Ptuj).

V Mercatorju Sevnica pa so ubrali nekoliko drugačno pot, ko so na svoj prednji odoralni namestili bencinski motorček za pogon črpalke, zadaj pa rezalnik.

Združenih orodij je še več, vendar o tem še kdaj drugič.

J. Luževič

MED HMELJARJI

HMELJARJI SMO

Če se pelješ skozi Gomilsko, ti na koncu vasi pogled obstoji na lepi sušilnici z vrezanimi kobulami v fasadi, ki dajejo vedeti, da tu domujejo hmeljarji. In to pri Rančigajevih na Gomilskem tudi so.

Sušilnica

Na kmetiji živijo složno trenutno kar tri generacije. Tistega dne sem se pogovarjala z Antonom Rančigajem, ki pravzaprav ni vedel, kje bi bil, toliko dela se je naenkrat začelo z nastopom lepega vremena. V betonki so napeljevali vrvico, žičničarji pa so opravljali zadnja dela na novi žičnici.

Anton je eden zelo delavnih in sposobnih mladih hmeljarjev in zato sem ga povprašala, kako to, da se je odločil za hmeljarjenje?

Pri Rančigajevih so se že več generacij ukvarjali s hmeljem, čeprav sprva na manjših površinah. Tone je najmlajši sin in že od otroštva namenjen za naslednika. Po končani srednji in višji kmetijski šoli v Mariboru, ni takoj ostal doma. Starša sta bila še dovolj pri močeh, da se je odločil za službo. Ni mu žal, saj pravi, da si je kot organizator hmeljarske proizvodnje na Vranskem in Braslovčah, nabral pomembne organizacijske in strokovne izkušnje, ki mu danes pridejo še kako prav. Z letošnjim letom hmeljarijo že na 7 ha hmelja. Od tega je 0,80 ha čisto nova žičnica, ki jo pravkar dograjujejo. Vanjo bo posadil brezvirozno auroro.

Po nekaj letih službe so razmere doma zahtevale vse več delovne sile in Tone je ostal doma. Z vso mladostno energijo se je posvetil kmetiji. Ob strani so mu starši in žena, ki prav tako prihaja iz hmeljarske kmetije. Dela jim res ne manjka. Mama gospodinji, oče pa je kljub letom še vedno aktiven pri vseh delih, posebno v hmeljišču. Je tudi hmeljarski starešina, za te "korenine" je pa itak znano, da so najbolj srečni v hmelju. Iz pogovora in sodelovanja tudi najmlajših je bilo videti slogo in veliko volje do dela, saj tudi že vsi trije otroci poprimejo za delo. Najmlajši Tonček če ne more drugega, pa vsaj vrvico podrži.

-S takimi površinami v Savinjski dolini ni veliko hmeljarjev. Prav gotovo so ob tem tudi problemi. Kateri so najbolj pereči?

-Povezani smo v Kmetijsko zadrugo Trnava, ki nas dobro oskrbuje z vsem potrebnim repromaterialom. Glede na povečane površine se je v letošnji sezoni odločil za nabavo svojega pršilnika ter za svoje varstvo hmelja pred boleznimi in škodljivci. Za mehanizacijo, ki jo ima, meni, da je dovolj racionalno izkoriščena, saj ves svoj hmelj posuši na 12 m² sušilnice in ga obere na stroju z zmogljivostjo 220 trt na uro. V hmeljiščih prevladuje sorta aurora na 5,5 ha s povprečnim pridelkom 22 dt/ha, savinjski golding s 16 dt/ha. Omeniti velja, da je povprečna starost vseh nasadov 10 let.

Zelo pogreša namakanje, ki v tem predelu še ni urejeno. Z njim bi bil pridelek bolj zanesljiv in verjetno še večji. Večjih konic dela, kot so napeljava vrvic, poganjkov in obiranja ne zmorejo sami, ampak si pomagajo s sezonsko delovno silo. Prijetno je slišati, da prihajajo k hiši že leta vedno isti ljudje. Moti ga le, da je po novem v zvezi s sezonsko delovno silo potrebno pridobiti toliko dokumentacije, kar vse podraži proizvodnjo. Nasploh se je evidenca precej povečala tako glede zahtev škropljenja, gnojenja in tako naprej. Zato precej razmišlja o računalniškem vodenju podatkov in pogreša ustrezen računalniški program.

Spomni se tudi, da ga moti precenjen tolar, po njegovi oceni minimalno 20%, kar se hmeljarjem kot velikim izvoznikom hudo pozna.

-Ali koristite tudi kaj kreditov?

"Le minimalno, ker ima kapital previsoko ceno. "Do sedaj je bil tudi predsednik Hranilno kreditne službe KZ Savinjska dolina in se glede na dobro poznavanje finančne problematike za kredit raje ne odloča.

-Kako pa se oskrbujete z rezervnimi deli?

-To po razpadu Hmezd Strojne ni najbolj urejeno. Kakor se kdo znajde!

Del družine smo ujeli na njivi

-Kaj vas še moti pri repromaterialu?

-Gnojimo le po analizi zemlje. Pri nabavi ustreznih gnojil, je ob obstoječem asortimanu kar precejšen problem. Pogrešam predvsem enostavna gnojila npr. kalijevo sol.

-Pravite, da imate 25 komadov pitancev. Hlevski gnoj vam ne zadošča za gnojenje vseh površin vsako leto. Kako si pomagateg?

-S hlevskim gnojem kolobarimo, za izboljšanje humusa pa kombiniramo s setviijo podorin.

-In kako je s kolobarjem in premeno na kmetiji?

-Težko, primanjkuje nam njivskih površin in tudi v premeni se odločam za enoletno, pri zelo starih nasadih pa za dvoletno premeno.

-Kaj pa davki?

-So resnično porasli. Ne zdi se mi prav, da so hmeljišča bolj obdavčena kot ostale površine in to ne glede na kvaliteto zemlje.

-Pa pridobivanje in izpopolnjevanje znanja in izkušenj?

To obnavljam predvsem s prebiranjem strokovne literature, časopisov, seminarjev IHP, stikov s svetovalci in z izmenjavo izkušenj med hmeljarji doma v vasi, po dolini in deloma tudi v Nemčiji.

"Vsaj enkrat ali dvakrat na leto je dobro iti preko meje in si malo ogledati stvari drugje, pa čeprav se spi je eno pivo in nič ne kupi.

Kaj bi ob koncu najinega pogovora želeli povedati hmeljarjem?

- Glede na to, da je primernih površin za hmelj pri nas že relativno malo, se lahko obdržimo na svetovnem nivoju le z dobro kvaliteto.

-In zanj se Rančigajevi zelo trudijo. želim jim še veliko rodni letin.

M.Z.

ZANIMIVOSTI

V današnjem informacijskem svetu je zelo pomembno, da so slovenski hmeljarji in vsi, ki so z njimi povezani, sprotno in hitro obveščeni o dogajanjih po svetu. Tukaj ne mislimo samo ozko na hmeljarstvo, ampak na vse tiste informacije, ki so z njim neposredno povezane: od trgovine, pivovarstva, stroke do politike in še kaj. V ta namen je v novem Hmeljarju odprta posebna rubrika, ki je na razpolago vsem, ki želijo posredovati hmeljarjem zanimive novice iz hmeljarskega sveta.

STE ŽE SLIŠALI?

V pivovarski industriji prihaja do močne koncentracije in drugih oblik povezovanja s ciljem združevanja kapitala za naložbe na tista nova območja, za katera predvidevajo, da bo v bližnji prihodnosti prišlo do hitrega povečanja potrošnje piva. Tako predstavlja Kitajska, za katero analitiki ugotavljajo, da ima 20 odstotno letno rast potrošnje piva in to pri 1,2 milijardi potrošnikov, zelo privlačno območje. Firma FOSTER*S n. pr. načrtuje dva investicijska projekta za 65,2 mio USD v Prince Brewery v Doumenu in 78.5 mio USD v

pivovarno Schanghai*s Huanguang. Največja ameriška pivovarna ANHEUSER BUSCH je n.pr. odkupila 5 % - ni delež v pivovarni Tsingtao in se dogovarja o izgradnji nove pivovarne v vzhodni Kitajski in še ene pivovarne v vrednosti 37 mio. USD. Še desetina drugih firm načrtuje podobne projekte na Kitajskem v skupni vrednosti blizu 200 mio. USD. (VIR: HOPS U.S.A.. ŠT. 474)

Delež alfa - kislin v ZDA se je močno povečal: Leta 1979 so imeli v ZDA povprečno 7 % alfa kislin v hmelju in pridelali 28,1 % vseh alfa kislin v IHB, v ZRN pa pri povprečni vsebnosti 6,1 % dobrih 30,6 %, med tem ko so vse ostale članice IHB pridelale 41,3 % alfa kislin. Do leta 1993 se je ta delež močno spremenil v korist ZDA. Pri povprečni vsebnosti 10,2 % je njihova proizvodnja predstavljala še 41,7 %, ZRN pa je pri povprečni vsebnosti 6,4 % pridelala 32,1 % vseh alfa smol v IHB, med tem ko so vse ostale članice predstavljale le še 26,2 odstotni delež. V nenormalnem letu 1994 se je delež Nemčije pri povprečni vsebnosti komaj 3,8 % zmanjšal na 17,5 %, delež ZDA pa je pri povprečni vsebnosti 9,5 % poskočil na 52,3 %, delež ostalih članic IHB pa na 30,2%.

(vir: HOPS USA št.477)

Promociji svojega hmelja posvečajo v ZRN veliko pozornost. S turističnimi organizacijami so izdelali skupen turistični prospekt Hopfenland Hallertau (Hmeljarska dežela Hallertau). Z regionalnimi političnimi predstavniki so ga predstavili javnosti. Temu cilju je bila namenjena tudi namestitev posebnih turističnih panojev ob avtocesti, na katerih je slikovito poudarjeno, da turist prihaja v hmeljarsko deželo Hallertau. Tudi to so otvorili s posebno slovesnostjo. Kaj vse je lahko promocija! Ali se ne bi kazalo zgledovati po takih in podobnih?

(VIR: HOPFENRUNDSCHAU ŠT. 2, STR. 27 IN ŠT. 3, STR. 37)

dr.Četina Lojze

Proti vrhu se naj ovijajo samo tri, izjemoma štiri trte

ZGODOVINA HMELJARSTVA II

V zadnji številki Hmeljarja smo objavili nekrolog, napisan v spomin Franu Robleku. Že iz tega dokumenta je razvidno njegovo pestro in bogato delo. Razumljivo je, da takšen dokument ne more zajeti celotnega dela. Zato nekaj besed o njegovem delu:

Fran Roblek izhaja iz znane kmečko - obrtniške družine v Žalcu. Njihova domačija je bila na levem bregu Godomlje, ob cesti proti Celju.

Fran Roblek I	umrl	16.2.1857
Fran Roblek II	12.4. 1810	15.5.1863
Fran Roblek III	8.4. 1833	16.5.1870
Fran Roblek IV	28.6.1865	22.3.1935

Že Fran Roblek III je bil Žalski župan in sopodpisnik vabila na Žalski tabor. Za župana je bil izvoljen 1.1864 in 1. 1867 je odstopil. 3.11. 1867 je vodil prvo sejo Anton Žuža, ki je znan po tem, da je v Žalcu nasadil drevored.

11.2. 1894 je bil izvoljen za upana občine Žalec Josip Širca, Fran Roblek pa je postal podžupan. Med mandatom Josipa Širce, je Fran Roblek postal častni občan trga Žalec.

Fran Roblek IV je bil izvoljen za župana 1.1916 in je vodil občino do 1. 1921. Županoval je v kritičnem času med prvo svetovno vojno. Med vojno je bila v Žalcu vojaška oblast s 1000-1500 vojaki. V osnovni šoli je bilo ozdravališče, ki ga je vodila žena Ana Roblek. Leta 1927 je bil ponovno izvoljen za župana.

Naštejmo nekatere zadolžitve, ki jih je imel Fran Roblek IV.:

- leta 1887 je bil blagajnik in tajnik Dirkalnega društva v Žalcu
- od 1. 1896 je bil predsednik v načelstvu Savinjske posojilnice v Žalcu
- od leta 1911 je načeloval Hmeljarskemu društvu v Žalcu
- kot osebni prijatelj Frana Kocbeka, načelnika Savinjske podružnice Slovenskega planinskega društva, pomaga Savinjski podružnici, 1. 1919 prevzame vodstvo sekcije SP SPD v Žalcu in vodi izgradnjo ceste v Logarsko dolino
- od leta 1902 načeljuje zadrugi "Prvo štajersko skladišče za hmelj", ki jo je ustanovilo Hmeljarsko društvo Žalec. Zadruga zgradi 1. 1902 hmeljarno, ki jo poveča prvič leta 1926, drugič pa leta 1927;
- leta 1911 je med ustanovitelji elektrarne Žalec, iz pooblastil, ki jih je predložil na ustanovni skupščini, je razbrati, da je zastopal Savinjsko posojilnico in prvo štajersko skladišče za hmelj in da je vpisan v zadrugi register c.kr. sodnije kot pooblaščenec za podpis listin za obe ustanovi. Električna je v Žalcu zasvetila leta 1912.
- Roblek je bil načelnik Lovskega kluba in od 1. 1924 načelnik Lovskega konzorcija, ki je imelo v zakupu lovišča Žalec, Griže in Petrovče.

V našem naštevanju nismo uspeli zajeti vsega njegovega dela. Podrobneje bomo skušali obdelati le njegovo delo in zasluge za hmeljarstvo. Mirno lahko zapišemo, da so njegove zasluge za hmeljarstvo in kmetijstvo v Savinjski dolini neprecenljive.

Leta 1904 je bil prvomestnik (danes bi dejali predsednik) Kmetijske zadruge Žalec. V tem času je vodil tudi Olepševalno društvo Žalec. Od leta 1897 je bil odbornik Hmeljarske družbe in od 1. 1911 do smrti tudi predsednik te družbe.

Zgodovino hmeljarstva najdem v Kmečkem glasu in Zanohtnicah, oboje je napisal Jaka Slokan. Ohranjeni pa so tudi nekateri dokumenti in še zapisi v zbornikih in časopisih. Oglejmo si dokumenta: 20.1. 1902 je bilo v Žalcu napisano dvojezično

VABILO,

ki vabi k seji osnovalnega odbora zadruge za ustanovitev hmeljske pripravljavnice v Žalcu ponedeljek dne 20. prosinca t.l. ob 8. uri zvečer v dvorani Hausenbichlerjeve gostilne v Žalcu

Vabljeni so bili
S. Erlauch Altgraf Salm (graščak v Novem Celju)
gospod Karol Janič
gospod Dr. M. Bergmann
gospod Anton Petriček
gospod Fran Roblek
gospod Rudolf Senica
gospod Josip Širca
gospod Vinko Wabič
visokočastiti gop. upnik K. Koren.

VABILO

Gospod sekcijski šef baron Beck, ki biva sedaj na gradu Plevna, ogledal si bode jutri (sobota) ob 1/2 11 uri dopoldne novosezidano hmeljarno.

Se povabijo, da se polonoštevno zberejo jutri nekoliko pred navedenim časom v hmeljarni, da se gospodu sekcijskemu šefu predstavijo in ga prosijo za kolikor mogoče ugodno rešitev naše prošnje za subvencijo in brezobrestno posojilo.

K navedenemu sestanku v hmeljarni se še posebno tudi gospod Roblek povabi.

Žalec, dne 17. julija 1903.

Za predstojništvo Dr. M. Bergmann /Anton Petriček

V naslednji številki pa bomo polistali po govoru, ki ga je imel Anton Petriček ob 50 letnici delovanja Hmeljarskega društva in preko poročila skušali osvetliti delo F. Robleka.

F. Ježovnik

Morda zanimivo tudi za hmeljarje:

Beli užitni in slastni poganjki (beluši) postajajo zanimivi tudi za gostince. Letos je ledino zaoralo gostišče MARJOLA Žalec in iz njih pripravilo okusne jedi.

VREMENSKI PREGOVORI

maj - veliki traven

Če Zofija (15. maj) zemljo ne poškropi,
vreme poleti prida ni.

Majnika hlad
vinu in senu zaklad

UTRINKI

Človek je kot zrno riža, ki se kuha v loncu: včasih na površini, včasih na dnu.

Madžarski pregovor

Nobena stvar ne naredi človeka srečnejšega kot njegovo lastno prepričanje, da je naredil najboljše, kar je mogel.

Mihailo Pupin

Življenje je trgovina, ki nikoli nima dobička, ki ne bi bil povrnjen z izgubo.

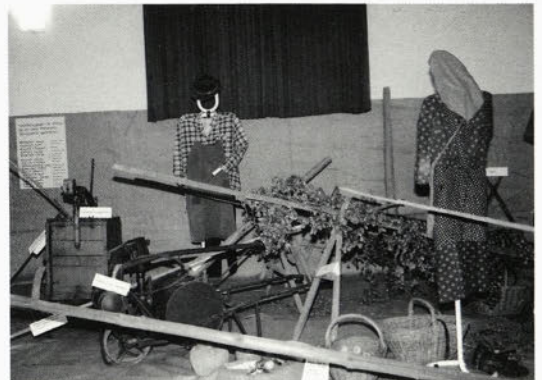
A. Graf

Govori se, dobri stari časi: Vsi časi so dobri, ko pripadajo preteklosti.

Byron

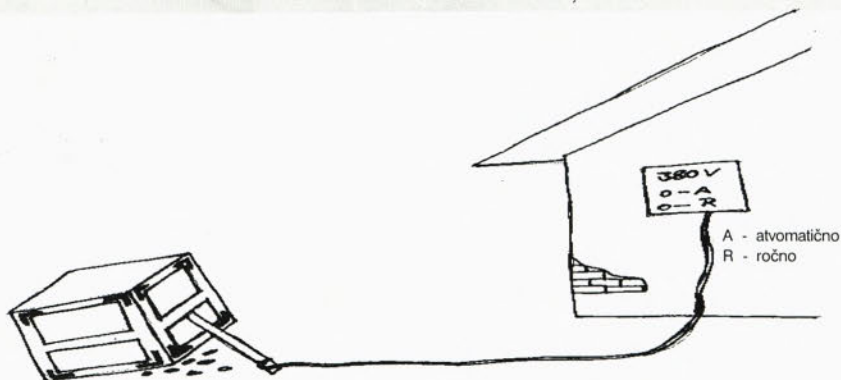
Vse misli, ki imajo velike posledice, so vedno enostavne.

Tolstoj

Lorberjevih škropilnic je v dolini še nekaj.
Tako dobro ohranjene kot je Škrabarjeva so zelo redke.

BUČKE IZPOD KOŠA

Neki sosed mi je pravil, da ima na ha samo 4166 rastlin in ravno toliko vodil na ha in da pridelava vedno 20 - 22 dt/ha savinjskega goldinga. Trojno veselje: manj dela, velik pridelek in nihče ga ne posnema.

CONNECT

70/1995

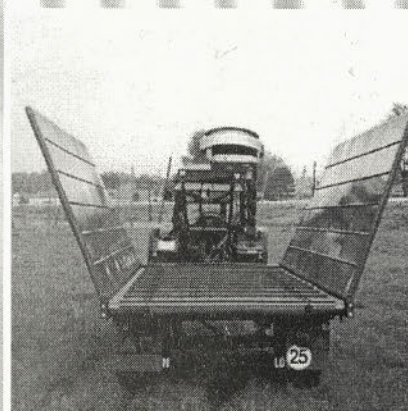

5000002701,5

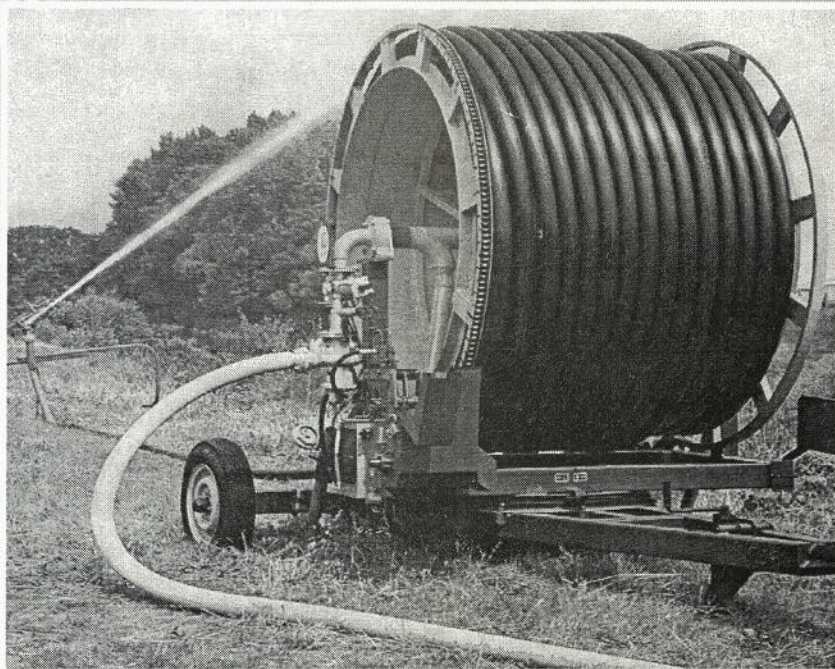
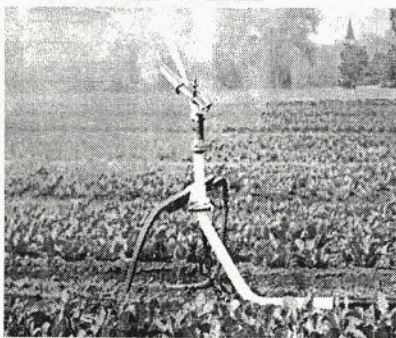
COBISS

KOT ZASTOPNIK ZA SLOVENIJO NUDIMO:

PRIKOLICE ZA HMELJ RMS 34 in TRGALNIKE AN 60 - LOCHMAN ITALIJA

NAMAKALNIK ODRA 7528 - INTERSIGMA ČEŠKA

CONNECT d.o.o.

Podjetje za trženje doma in v tujini
63320 Velenje
Efenkova 61

telefon: 063/ 85 29 25
telefon 063/ 85 69 04
telefax: 063/ 85 13 62

IN ŠE VEČ ...